

با نام خدا

طرح درس نقاشی ۳

تاریخ تدوین: مرداد ۱۴۰۵

نیمسال دوم سال تحصیلی ۴۰۴

دانشکده هنر سمنان

نام درس	تعداد واحد		مقطع	پیش نیاز/ هم نیاز	ساعات تدریس
	نظری	عملی			
نقاشی ۳	۱	۲	کارشناسی	دارد	۵ ساعت

مدرس: بهناز جهان	شماره تلفن اتاق: ۰۲۳-۳۱۵۳۰۰۰۰	پست الکترونیک: Behnaz.jahan@semnan.ac.ir	منزلگاه اینترنتی:
------------------	-------------------------------	--	-------------------

اهداف درس
درس «نقاشی ۳» با محوریت نقاشی از طبیعت، به مطالعه و بازنمایی طبیعت از طریق مشاهده مستقیم، طراحی، رنگ، نور، فضا و ترکیببندی اختصاص دارد در این درس دانشجویان از بازنمایی صرف عناصر طبیعی فراتر رفته و می آموزد چگونه یک منظره واقعی را انتخاب، تحلیل، ساده سازی و سازمان دهی کند و آن را به یک اثر نقاشی منسجم تبدیل نماید طبیعت در این درس صرفاً موضوع نقاشی نیست؛ بلکه به عنوان بستری برای مطالعه ی: نور طبیعی، تغییرات رنگ، ارزش های نوری، پرسپکتیو جوی، عمق، بافت، ریتم، ترکیببندی و بیان شخصیمورد بررسی قرار می گیرد. درک تفاوت میان مشاهده طبیعت و کپی برداری صرف آشنایی با اصول انتخاب موضوع و کادر شناخت جایگاه پیش زمینه، میان زمینه و پس زمینه درک مفهوم پرسپکتیو خطی و پرسپکتیو جوی شناخت تأثیر نور طبیعی بر رنگ و فرم تحلیل تغییرات رنگ در فاصله و شرایط جوی مختلف آشنایی با اصول ساده سازی فرم های طبیعی و پیش بردن نقاشی از کل به جز
شیوه تدریس
«ابتدا دیدن، سپس تحلیل کردن و در نهایت نقاشی کردن» تدریس مبحث مورد نظر به شکل تئوری نمایش آثار مربوط به هر مبحث برای درک بهتر دانشجویان از مفاهیم مورد بحث تحلیل آثار و پاسخ به سوالات احتمالی روند آموزش از مشاهده ← طراحی ← تحلیل ← ترکیببندی ← ساده سازی ← بررسی رنگ و نور پیش خواهد رفت توضیح در رابطه با تمرین های عملی نقد و بررسی نقاشی های دانشجویان بر اساس توضیحات ارائه شده

امکانات آموزشی مورد نیاز	
هماهنگی های لازم و گرفتن مجوز جهت نقاشی مستقیم از مناظر گوناگون و نیز تهیه تجهیزات قابل حمل مانند سه پایه قابل حمل، پالت، صندلی و ابزارهای انتخاب کادر در نظر گرفته شده است.	
نحوه ارزشیابی	
حضور در کلاس در طول ترم و انجام تکالیف مربوط به هر مبحث	۴۰ درصد
ژوژمان میان ترم (بررسی کیفی آثار)	۱۵ درصد
ژوژمان پایان ترم (کیفیت اجرایی آثار، خلاقیت و رعایت اصول زیباشناسی)	۴۵ درصد

منابع و مآخذ
Art Fundamentals, Theory and Practice, Otto Ocvirk, Robert Stinson Mitchell Albala, Landscape Painting: Essential Concepts and Techniques for Plein Air and Studio Practice, Watson-Guptill, 2009/2011 Edgar Payne, Composition of Outdoor Painting Richard Schmid, Alla Prima II—Everything I Know About Painting

بودجه بندی درس	
مبحث	شماره هفته آموزشی
مواجهه با طبیعت آشنایی با مفهوم «نقاشی طبیعت» بازگویی تاریخچه کوتاهی از نقاشی منظره درک تفاوت منظره سازی و نقاشی با کمک مشاهده مشاهده طبیعت به عنوان موضوع نقاشی تمرین: طراحی های سریع از طبیعت و تهیه چند اتود کوچک	اول
یادگیری نحوه ی ساده سازی منظره طراحی اولیه منظره آشنایی با خط افق یافتن سطوح اصلی ساده سازی عناصر حذف جزئیات غیرضروری مطالعه سیاه سفید سطوح رنگی تمرین: تهیه حداقل ۶ اتود کوچک از یک منظره با ترکیب بندی های مختلف	دوم
آشنایی با ترکیب بندی در نقاشی طبیعت انتخاب کادر	سوم

نسبت‌های افقی و عمودی یافتن نقطه تأکید بررسی تعادل، ریتم، تکرار و تنوع ایجاد حرکت چشم در تصویر پیگیری رابطه عناصر با لبه‌های کادر تمرین: یک موضوع واحد با حداقل سه ترکیب‌بندی متفاوت طراحی شود	
فضا و عمق در منظره آشنایی با پیش‌زمینه (Foreground) میان‌زمینه (Middleground) پس‌زمینه (Background) هم‌پوشانی‌ها تغییر مقیاس پرسپکتیو خطی در طبیعت پرسپکتیو جوی پرسپکتیو جوی از موضوعات مهم نقاشی طبیعت است؛ زیرا فاصله باعث تغییر تدریجی ارزش، رنگ و وضوح عناصر می‌شود. تمرین: اجرای مطالعات فضایی از یک منظره با تأکید بر سه عمق	چهارم
نور و ارزش آن در طبیعت یافتن منبع نور درک تأثیرات نور مستقیم و غیرمستقیم سایه‌ها بررسی تأثیر نور بر فرم‌ها درک تغییر ارزش‌های نوری در فضای باز درک تفاوت میان نور صبح، ظهر و عصر تمرین مطالعات تک‌رنگ از طبیعت	پنجم
رنگ در طبیعت تأثیرات نور بررنگ رنگ‌های گرم و سرد شدت و خلوص رنگ رنگ‌های خنثی رنگ مکمل در طبیعت محدود کردن پالت تمرین: مطالعه رنگی از طبیعت با پالت محدود دانشجو باید یاد بگیرد نباید صرفاً «رنگ اشیا» را کپی کند؛ بلکه باید رنگ را در شرایط نور و محیط درک کند.	ششم

هفتم	ژوژمان میان ترم محور ژوژمان ارائه مجموعه مطالعات نیمه اول ترم شامل: طراحی‌های طبیعت اتودهای ترکیب‌بندی مطالعات فضا مطالعات رنگ حداقل یک نقاشی کوچک از طبیعت معیارهای ارزیابی کیفیت مشاهده میزان درک ترکیب‌بندی شناخت رنگ میزان پیشرفت
هشتم	مطالعه عناصر طبیعی: درخت و پوشش گیاهی ساختار درخت تنه و شاخه توده برگ نور و سایه در پوشش گیاهی پرهیز از نمادپردازی کلیشه‌ای تمرین: مطالعه چند نوع درخت و پوشش گیاهی از مشاهده مستقیم
نهم	آسمان، ابر و شرایط جوی ساختار آسمان در ترکیب‌بندی ابر و توده‌های جوی تغییر رنگ آسمان نور خورشید غروب و طلوع تأثیر وضعیت جوی بر کل منظره تمرین: مطالعات سریع از آسمان در شرایط مختلف
دهم	آب، سنگ و سطوح طبیعی بازتاب سطح آب حرکت آب سنگ و صخره بافت طبیعی تفاوت بافت واقعی و بافت نقاشانه
یازدهم	نقاشی در فضای باز انتخاب مکان تجهیزات

سرعت عمل محدودیت زمانی چالش‌های تغییر نور تصمیم‌گیری سریع حفظ وحدت نور و رنگ تمرین اجرای یک نقاشی کوچک از طبیعت در فضای باز و در یک نشست	
نقاشی نهایی طبیعت پروژه اصلی دانشجو یک موضوع را انتخاب کرده و فرآیند زیر را طی می‌کند: مشاهده، اتود ترکیب‌بندی، طراحی، مطالعه ارزش و لیوها، مطالعه رنگ و اجرای نقاشی نهایی نقاشی نهایی می‌تواند در فضای باز آغاز شود و در صورت نیاز با استفاده از مطالعات میدانی در کارگاه تکمیل شود. نکته مهم این است که عکس نباید جایگزین تجربه مستقیم طبیعت شود.	دوازدهم
بررسی نهایی تمرین انجام شده در طول ترم و آماده‌سازی نهایی آنها برای روز ژوژمان و رفع اشکالات	سیزدهم